

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

פלא יועץ

- ספר הזוהר -

לימוד ספר הזוהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, כדכתיב 'ודגלו עלי אהבה'. פירשו רז"ל 'ודלוגו' עלי אהבה. הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חיבה בתורה ורוצה ללמוד, אך אין דעתו משגת, או אין לו מי שילמדנו ולומד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.

הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד, אין טענה זו פוטרתו ליום הדין, כי יכול הוא ללמוד כמו שיודע. ונהי שבלימוד המשניות והכ"ד [תנ"ך] יש דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזהר הקדוש, אפילו באין מבין כלל, חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה'. ומי שיודע ספר ומבין דברי הזוהר הקדוש הפשוטים, ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים.

הנה כי כן ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזוהר הקדוש ולא יעבור מלקרוא הפרשה מדי שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה שהוא רעה גדולה כידוע, ויעשה זאת אפוא וינצל.

(רבנו אליעזר פאפו

ספר "פלא יועץ" ערך 'זוהר')

מעלת ספר הזוהר

שבחים עצומים נאמרו על הזוהר הקדוש של רשב"י מפי משה רבינו עליו השלום ומלאכי מעלה ואליהו הנביא וכל הצדיקים שלמעלה, כמבואר בזוה"ק ובתיקונים איך שיבחו את רשב"י ותורתו, ואיזה מתנה טובה ניתנה שנתגלה הזוהר הקדוש בעולם ע"ש. אמנם היה תקופה שהיתה חבויה ולא ראוה, אך אח"כ נתנה רשות "כי הגיע הזמן" עת דודים ומהשמים גילו את הזוהר הקדוש. וע' בספר שם הגדולים (ח"ב מע' זוהר) שאחרי דור רשב"י אבדה החכמה. ואח"כ מצאוה ע"י מעשה שהיה.

ועל ידי לימוד ספר הזוהר וסודות התורה היוצאים ממנו נצא מן הגלות כאשר הבטיחונו בזוהר (פ' נשא). וכתב החיד"א בס' שם הגדולים (מע' ר' אלעזר רוקח) שנתגלה ספר הזוהר להגן. ושאם נזכה להתעסק בסתרי תורה, אז תפרה ישע ישועת ישראל. עכ"ד. באופן שמי שמחזיק בידו ספר הזוהר הקדוש, יש לו זכות ומעלה נפלאה. והנה אפילו ב"פנים" של כל אדם ניכר עליו אם הוא באותם ההוגים בזוהר או לא. כי אין דומה פרצוף של אותו שאינו לומד בזוהר, לאדם שלומד זוהר.

וז"ל החיד"א בעבודת הקודש (מו"ב אות מד): "לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו! והוא תיקון גדול לנשמה" וכו' עיין שם עוד. וכתב בס' הולך תמים ופועל צדק (נדפס שנת ית"ר. עמוד כו): וילמוד בספר הזוהר ובתיקונים, אע"ג דלא ידע מאי קאמר, כי יועיל לזיכרון נשמתו. והעד הנאמן על זה: שהרי אם ילמד אדם בספר אחד ולא יבין מאי קאמר, אז קץ בתורתו, וימהר לקום ממכון שבתו. אכן אם לומד ספר הזוהר אפילו כל היום כולו, תרבה שמחתו יען כי הנשמה בלמדה דברים העומדים ברומו של עולם תתלהב נפשו, כי מסיר חלודת היצר, והן צדיק בארץ ישולם. עכ"ל. ובפרט בדורינו מי שרוצה להתחזק ולחזור בתשובה, אז יכנס לתוך מעגל "לומדי הזוהר" כל יום אפילו מעט. ואז הוא כנכנס ל"תיבת נח" כמ"ש בזוה"ק (פ' בהעלתך דף קנג:), והוא מוגן ומוצל. וע' שער רוה"ק (דף יא).

גם הלימוד בזוהר, סגולתו ליתן "חשק להתמדה בתורה". והגאון מו"ר רבינו בן ציון אבא שאול זצ"ל אמר: "כדאי ללמוד לפני השינה דף זוהר הקדוש, שע"ז הלב מתלהב לעבודת השי"ת". עכ"ל. מובא באור לציון (מוסר עמוד נג) ע"ש. וכל גדולי ישראל כל הדורות עסקו בלימוד הזוהר הן ראשי ישיבות הן דיינים ומורי הוראות ותלמידים ואברכים מקטן ועד גדול, כל העם מקצה עסקו בזוהר. ועל זה ראוי להמליץ לשון הזוה"ק (פ' אחרי דף עט). "דרא, דרשב"י שארי בגויה כולהו זכאין חסדין, כולהו דחלי חטאה נינהו, שכינתא שרייא בינייהו".

ובאמת הזוהר עצמו הגם שהוא "רב האיכות" אך הוא "מעט הכמות", כי הרי כל מי שילמד רק "שלשה דפים" ליום, מסיים בתוך שנה את כל הזוהר. והאם זה לא כדאי?!

ובספר "מגיד מישרים" למרן הבית יוסף כתוב שהלומד דברי רשב"י הן מגלין לו רזין. ע"ש. וכתב בכה"ח (סי' תצג) "שמי שאין לו יד בתורת הסוד, אז יעסוק לפחות בקריאת הזוהר ותיקוני הזוהר".

ואשרי הזוכה להיות דבוק בתורת רשב"י וחבריו. והשי"ת יזכנו להכנס לחברותם תמיד בעוה"ז ובעוה"ב, אמן.

שבת שלום ומבורך!

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזרו למועד אי"ה

[שאלות אלו מתוך "דבר תורה לשלחן שבת" גליון 37, ונדפסו שוב כי הזמן גרמא]

תספורת בערב שבת שקודם ל"ג לעומר

שאלה: למנהג הספרדים שלא מסתפרים עד יום ל"ד בעומר בבוקר, ולא בראש חודש אייר ולא בערבי שבתות, מה הדין כשחל ל"ג בעומר ביום ראשון, האם מותר להסתפר בערב שבת יום ל"א לעומר.
תשובה: אין להסתפר אז כלל. הגם שלפי דעת הרמ"א (סימן תצג) מותר, אך למרן הש"ע אסור.

שמיעת שירים בל"ג לעומר

שאלה: האם מותר לשמוע שירים ביום ל"ג לעומר עצמו, או שיש לדמותו לתספורת ונישואין שאסור עד יום ל"ד.
תשובה: הגם שלדעת השו"ע אסור 'תספורת' ונישואין' עד יום ל"ד בבוקר, נראה שמ"מ יש להקל 'לשמוע כלי זמר' כבר מיום ל"ג בעומר. וכל שכן על קברו של רבי שמעון בר יוחאי ביומא דהילולא דיליה.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

תורת הרפואה

אדם אחד בארץ אשכנז נמצא מום בלבו באחד מחדרי הלב, והרופאים זה דרכם כסל למו, אמרו נואש לחייו. בצר לו פנה האיש לאחד מגדולי ישראל לבקש ארוכה ומרפא.

הורה לו הגאון: קום עלה לארץ ישראל ותחיה ולא תמות! עשה כן האיש וחי לאורך ימים.

שאלוהו תלמידיו: ילמדנו רבינו, מנין ידע להשיא עצה זו לאותו יהודי שעל ידה שב ורפא לו?

- פשוט מאוד, השיבם הגאון, מום זה שיש לו שנוי הוא במחלוקת הרמ"א ומרן השו"ע, מה דינו אם יפול בבהמה, להרמ"א זה טרף, ולמרן כשר. ואמרתיו כיון שהרמ"א מטריף א"כ לדעתו זהו מום ללא רפואה, וכיון שכאן באשכנז אתריה דהרמ"א הוא, פוסקים בשמים כמותו, ולא תהיה רפואה לאיש הזה. יעצתיו איפוא, לעלות לארץ ישראל, שם אתריה דמרן הוא, ולדעתו אין זה מום טריפה, וכמו שכשר בבהמה כך כשר באדם, וממילא יחיה האיש הזה לאורך ימים...

והיינו, "איסתכל באורייתא וברא עלמא..."

(פתח שערי שמים)

ישמח לב מבקשי ה'

הננו שמחים להודיע כי במסגרת שיעורו הקבוע של מורנו

הגאון הרב **אלעזר זאב רז** שליט"א

לומדים כעת חלק **חושן משפט**

בנושאים אקטואליים הנוגעים למעשה

השיעור מתקיים **מידי יום ראשון בשעה 4.45**

בבית הכנסת "מוסאיוף", ירושלים

ומועבר בשידור חי באתר מוסאיוף: www.musayof.org

להאזנה: 03-617-1001

ארכיון השיעורים ב"קול הלשון": 03-617-1068 שלוחה 20

נצור לשונך מתוך הספר "חפץ חיים"

גם יש לו לאדם לזהר מלשבת את חברו בשבת הבא לידי הפסד, כענין האורח שיצא ברחוב העיר ויפרסם לכל את אשר גמלו בעל הבית טובה באכילה ושתיה וטרח לפניו הרבה, כי על ידי זה יתלקטו אנשים ריקים ויסורו אל בית בעל הבית ויכלו את ממונו. ועל ענין כזה נאמר 'מכרך רעהו בקול גדול בפקר השפם - קללה תחשב לו'. ומזה יש ללמד, דהוא הדין, אם אהד השיג הלואה מאת חברו, ומפרסם לכל את גדל טובתו, כי על ידי זה מצוי הוא שיתקבצו אליו אנשים רעים, ואינו יכול להשמש עצמו מהם. ותיב האדם לשמר פיו ולשונו, שלא יחשד בדבריו, ויתנו אותו כמספר לשון הרע, ואם הביא עצמו לידי החשד, הוא בכלל אבק לשון הרע.

המדרש להעלאת א. ש. ב. ח. תח"י לזיווג הגון

הלכתא לשבתא

גזירה זו שלא לקרוא לאור הנר שייכת גם בנר שעוה, אפילו כשהשעוה כרוכה על הפתילה שאין שם שעוה נזולית וממילא לא קיים החשש שמא יטה, כיון שיש בו חשש שימחוט ויחתוך את ראש הפתילה.

אמנם בנרות טובים וצלולים שדרכם לדלוק תמיד יפה וממילא אין בהם חשש הטיה ולא חשש שימחוט, אין לחשוש בהם כלל את החששות הנזכרות ועל אלו לא גזרו חכמים, וממילא מותר לקרוא לאורם בשבת.

וכל שכן באור החשמל המצוי בזמנינו שאין בו חשש הטיה, וכן המנהג פשוט לקרוא לאורו בשבת.

גזירת חכמים שייכת גם במדורה, שיש חשש שמא יחתה בעצים הקטנים, ובמדורה החמירו יותר. (מתוך חוברת 'קריאה לאור הנר')

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה". ת.ד. 57124 ירושלים

www.MatanTorah.org

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com